

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotnik) v mnogih obkarnah v Trstu in okolici Ljubljani, Gori, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemur tu id.

Oglase in naročbe sprejema uradna lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglaševanja: 6 st. na vrsto petič; poslanice, očitnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se upravnica ne ozira. Vsi dopisi na se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konarj lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti).

Japonske vtrdbe.

PETROGRAD 11. Znani vojni dopisnik Nemirovič Danenko je brzjavil iz Mukdena, da gradijo Japonci stalne vtrdbe med Jantajem in Liaojangom.

PORT ARTUR.

BEROLIN 11. Iz Tokija poročajo. Tukaj vzbuja občudovanje, kako rabi general Nirikin, pod poveljstvom Steslja topništvo velikega kalibra pred Port Arturjem. Dokazano je, da so Rusi namestili vse velike topove z vojnih ladij na raznih točkah trdnjave. Tudi Japonci so namestili svoje velike topove. Se le ko bodo isti nastavljeni v pravih pozicijah in ko dosepejo nova ojačenja, bo možno zopet napasti trdnjavo, kar se zgodi pa težko pred polovico januarja oziroma tudi februarja.

Brzjavne vesti.

Körber pri cesarju.

DUNAJ 11. Ministerski predsednik Körber je bil danes popoldne vsprejet od cesarja v avlienci, ki je trajala eno uro.

Grof Tisza v Maros-Vasarhelyju.

MAROS VASARHELY 11. Ministerski predsednik grof Tisza je imel na shodu liberalne stranke govor, v katerem je izjavil da hoče izvršiti pravo konstitucijsko delo ter da ne poži prej orožja, dokler ne doseže zmage. Shod je vsprejel res luejo v kateri je izrekel vladi svoje zaupanje. Med zborovanjem so pred slopijem, v katerem se je vršil shod mladi ljudje peli Košutovo pesem ter predrl kor don-redarjev, pri čemer so metali kamenje na mestnega župana in podžupana. Poslednji je bil lahko ranjen. Sicer se mir ni kalil.

Poskus demonstracij v Petrogradu.

PETROGRAD 11. Mestni glavar je včeraj izdal ukaz, v katerem prepoveduje občinstvu vsako zbiranje na glavnih ulicah z ozirom na govorice, ki se razširjajo po mestu o predstojecih nemirih.

PETROGRAD 11. Danes popoldne se je zbrala na Nevskim prospektu velika množica ljudstva, ki je skušala demonstrirati. Na stotine redarjev na konju je vzdrževalo red. Več oseb, izlasti dijakov, je bilo aretovanih.

Demisija pravosodnega ministra Muravieva.

PETROGRAD 11. Trdovratno se vzdržuje vest da odstop minister za pravosodje Muravjev.

Srbski kralj in bolgarski knez se zopet snideta.

BELIGRAD 11. Kralj Peter in knez Ferdinand se danes zvečer zopet snideta na tukajšnjem kolodvoru. Razgovor bo trajal 40 minut.

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Z. Trstinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O. A.

VII

Pak Stjepan, knez krški in modruški, črnok vitek junak orlovega nosa, primorska nemirna kri, sle njič prior vranski pod črnim plaščem z belim križem na ramenu držeti pred sabo meč z obema rokama a poleg njega krasen mladenič, sinovec mu, Berislav Palizna, skoro, bi mislili, otroški obraz, rdečebel, a fine brke, resno modro oko trdo čelo pod bujnimi temnimi lasmi so ti kazali junaka. Te dčne glave in več slavnih plemičev, med njimi stari Petar Sudar, so stali v krogu okolo oltarja sami vojniki, človek bi rekel nekaka križarska vojska, ker med njimi

Proglášena za svetnika.

RIM 11. A cerkvi sv. Petra e danes papež v navzočnosti mnogoštevilnikov slovesno proglasil za svetnika blažena Aleksandra Sauli in Gerarda Majelli.

Portugalska kraljevska dvojica v Pariz.

LONDON 11. Portugalski kralj se je včeraj popol dne podal preko Doverja v Pariz.

PARIZ 11. Portugalski kralj obišče v ponedeljek predsednika Loubeta. V četrtek bo na čast portugalski kraljevski dvojici diner v palači Elysée.

Delovanje pol. društva „Edinost“ v minolelem društvenem letu.

Poročilo tajnika dra. Frana Brnčića.

Na lanjskem občnem zboru političnega društva „Edinost“ izvoljeni odbor konstituiral se je kakor sledi:

Predsednik: prof. Matko Mandić; I. podpredsednik: dr. Otokar Rybář; II. podpredsednik: dr. Eduard Slavik; tajnik: dr. Fran Brnčić; blagajnik: Srečko Bartel; odborniki: dr. Gustav Gregorin, dr. Josip Abram, Ante Bogdanović in Stanko (Jakob) Godina.

Glavni predmet, s katerim se je pečalo moje lanjsko poročilo v društvenem delovanju bile so volitve v mestni zastop, ozroma deželni zbor. Rekel sem takrat, da so zadnje volitve bile sijajen dokaz našega napredka, dokaz discipline ki je vladala v vrstah slovenskih volilcev, in memento našim sodelavcom druge narodnosti, da so Slovenci tukaj doma da so oni gospodari tržaške okolice ter da se ne dajo zavesti ne po denarju ne po sladkih obljubah, da bi izdajali svoj narod, svojo kri. Povdarjal sem tudi, da so na volitvah v posamičnih razredih v mestu igrali glavno ulogo nasilstvo, terorizem korupcija, plačevanje, nagovarjanje — z eno besedo »osar tutto«, ter da je le na ta način gospodovalna stranka mogla priti do končne zmage v vseh štirih razredih. — Te goljufije, ki se ponavljajo že decenije na mestnih volitvah bile so povodom da so bile končno vse volitve razveljavljene. Vsled pritožbe dra. Gino Dompierija izreklo je upravno sodišče, da se je na volitvah kršil zakon. Radi tega bilo je takoj pričakovati, da vl da iz tega izreka izvede konsekvence. Naši poslanci v mestnem svetu povdarjali so opetovano da je po sebnno reklamacijsko postopanje bilo nezakonito, da je razpis volitev nezakonit in da so vsled tega sploh volitve nezakonite.

Zbog ožil e až dih dogodkov, ki so v zadnjih časih zastopili drug za drugim, s o začel s poročanjem o letošnjem rednem občnem zboru našega političnega društva „Edinost“. Zamuj no hoč mo čim moč o hitreje sedaj spop liti pri bčenjem tega poročila in pa umestiti ga govora g dra. O Rybářa o važnosti tega društva in o dliž osti, ki jo i a vršiti naša slovenska javnost.

so stali tud kanoniki Prišlin, Ivan iz Moravca, Andriolič in Lancelot.

Sedaj je snel škof križ z oltarja in ga nudi pred se pr ti plemičem.

— Bratje! je rekel prišli ste v hram miru za se in za ono plemenito kri, ki vas je semkaj poslala radi svojega gorja, prišli ste za tisoče in tisoče drugih. Ali vam se ne spodob, da tu pred svetotajstvom zvenkeče ob boku sablja, omočena s krvjo bližnjega. Vrzite na tla orožje svetlo!

In junaki so odpasali sablje ter jih vrgl pred oltar božji na kup.

— Ali hočete z desno roko priseči na ta sveti križ, kakor sem vam rekel?

— Hočemo!

— Prisegamo pri živem Bogu, je spregovoril škof močnim glasom, vzdigaje križ proti svetotajstvu, prisegamo pri večnem in začasnem življenju svojem plemstvu, svoji sablji da bomo mi in naši bratje in naše pleme zvesti bratski zvezi, ki jo sklepamo tu sedaj pred božjim licem.

Z razpustom mestnega sveta zadobila je slovenska manjšina moralno zadoščenje, da je dalje videla nego večina, in dalje, nego vlada, katera ni hotela ugoditi zahtevi istih, da se liste na novo razpologe ter razpiše novi termin za volitve.

Ker prejšnji mestni svet in prejšnja delegacija nista več obstajala in ker je zadnji mestni svet bil izvoljen na nezakonit način, navstalo je vprašanje, ali ostane delegacija v življenju, ali imenuje vlada vladnega komisarja, ki naj bo vodil občinske posle do novih volitev? Logično in zakonito bi bilo seveda, da se imenuje komisarja, toda vladajoči kliki se je posrečilo izprostiti pri vladi milost in delegacija je ostala v funkciji, dasi je ista izišla iz nezakonitega in zato tudi razpuščenega mestnega sveta! To je zopet bila neprecenljiva usluga vlade stranki večine v dosedanem občinskem zastopu. Ta nezakonita delegacija bo vodila tudi prihodnje volitve, to se pravi: vlada je odločila da ostaneta v rokah gospodovalne stranke tudi za naprej — škarje in sukno. Nove liste so bile izložene in po preteku termina za ulaganje reklamacij bil je razpisan na prošnje gospodovalne stranke nov termin, tako da smo imeli dvakrat razložene volilne liste in da se je dvakrat moglo reklamirati volilno pravico.

Odbor političnega društva opozarjal je zopet svoje volilce: naj pravočasno reklamirajo svojo volilno pravico ter je radi tega sklical tudi zaupen shod poverjenikov iz okolice, katerim se je dalo navodilo, kako naj postopajo v reklamacijskem postopanju!

Dasi ni m nolo, nego le nekoliko mesecev, odkar so bile vložene prejšnje volilne listine, vendar je bil magistrat v novih listinah zopet izpustil mnogo naših volilcev. Reklamiranje volilne pravice prevzele so za posamične okraje pisarne dra. Gregorina dra. Slavika, dra. Ribafa, dra. Abrama in dra. Pretnerja, in kmalu se bodo morali naši volilci zopet zbirati na voliščih, da oddajo svoje poštene slovenske glasove za kandidate svoje krvi — svoje narodnosti. Poznavaje poštenje in vstrajnost naših volilcev in disciplino ki vlada med stimi, lahko izrečemo že sedaj nado da tudi na prihodnjih občinskih in deželno-zborskih volitvah slovenska stranka častno zmaga po vsej okolici.

(Pride še).

Vojna.

V TRSTU, dne 11. decembra 1904.

Katsura, brat japonskega ministerskega predsednika, ruski zalagatelj premoga.

Neki urednik „Novo'e Vremja“ je imel razgovor z zalagatelj m ruske vztočno azijske flote, Grünsburgom, ki je dospel v Petrograd. Isti je priznal, da so njegovi parniki večkrat predrl blokado pred Port Arturjem. Na-

— Prisezamo! so se odzvali plemiči, vzdigajoči desnico in položivši levico na srce.

— Prisezamo, da razje izgubimo glavo in imetje, nego bi odstopili od bratske svete »lige«, da se bomo vsakega izdajice našega posvečenega bratstva izogibali kakor kuge, niti da se ne bomo ženili pri njem, niti mu dajali svoje hčeri, da ga izženemo iz zbora plemstva te kraljevine, kakor garjevo ovco.

— Prisezamo!

— Prisezamo da bomo z vso dušo, močjo in pametjo svojo delali na to, da se v tej deželi posvetita zakon in pravica, da se odstavijo nepoklicani, neizvoljeni sodniki da se šiba ne bo dvigala nad pravico.

— Prisezamo!

Prisezamo, da bomo branili govor in dejanjem svobodo plemstva, pododovano od vekov v tej kraljevini, da bomo delali a bratsko ljubav in mir.

— Prisezamo!

— Prisezamo slednjič, da ne bomo na-

tanjšenejih poročil pa ni hotel Grünsburg podati: dostavil je le, da je Port Artur z živili pr skrbljen za dlje časa. O zalaganju z vojnim materijalom ni Grünsburg ničesar omenil. On je živel pred izbruhom vojne na Japonskem ter je imel odposlati v Port Artur večo množino premoga in platna za ladije. Mesece novembra minolega leta je bil v veli i nepriliki, ker mu japonske tvrdke niso hotele ničesar prodati z ozirom na predstoječo vojno. Iz te neprilike mu je pomagal brat japonskega ministerskega predsednika, Katsura, s tem, da mu je iz svojih premogovnikov po-redovanjem norveških pomorskih kapitanov prodal 120.000 tonelat premoga. Zadnja partija premoga iz premogovnikov Katsure je dospel v Port Artur še le po prvem obstreljevanju trdnjave od strani japonskega brodograja.

Kakor je razvidno iz raznih svetovnih listov, je začela javnost dvomiti na prej »gotovi« zmagi Japoncev nad Rusi. Angleški vojaški strokovnjak Makenzie opisuje portarturske glavne utrdbe in prihaja do zaključka, da je Port Artur možno vzeti le, ako se bosadka poda, primorana v to po gladu. Trdnjave so tako prirejene, da se Japoncem na nikak drugi način ne more posrečiti zavzetje in je vse naskakovanje samo nepremišljeno pošiljanje ljudi v gotovo — smrt.

Dopisnik londonskega lista „Daily Mail“, ki je bil na bojišču do pred malo časom, piše v imenovanem listu vse polno rekriminacij na račun japonskega generalata. Zamudili da so Japonci lepo priliko, ko je imela Rusija v Port Arturju in Mandžuriji le peščico vojakov in skoraj nič drugih vojnih sredstev, da bi bili Japonci na prav lahek način zavzeli enega in drugo. Isti vojni poročevalec proglša japonske v jne poveljnike za moče, ki vsled previsoke starosti — niso kos svoji nagoli!

Milanski „Corriere della Sera“, iz katerega smo posneli te vrste, pravi angležkim listom, da je grenko pisati tako žalostno resnice o onih, o katerih bi se rado poročalo ker so zavezaiki — vse najboljšje! Svobodno je raznim japonskim zastopnikom tajiti potrtost japonske vojske in japonskega udara, toda stvar se ne da več pokrivati! Nemir na Japonskem in tudi v Koreji sona dnevnem redu in Japonci prav gotovo dobe, česar so iskali, namreč — batine!

Domače vesti.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja tem potom, da so porabne le cele zalepke in cele dopisnice a popolnim besedilom, posebno, ako so starejšega datuma. Izrečno povdarjamo, da znamk, če so samo izrezane iz dopisnic in zalepk, ne moremo rabiti. Ob enem si usojamo opozarjati vse cenjene rodoljubkinje in rodoljube na to, da

silno potezali meč, da bi grabili in plenili, da se hočemo na lepem pogajati s krono in odbiti zle in hinavske svetovalce, ki mamijo krono s kraljevino, da bomo mirovali na svojem pravu in gospodarstvu, dokler bo na i zvezi dana trdna vera, dokler ne poseže sila ali zla prevara v naše svobode.

— Prisezamo, so vskliknili vsi.

— Sklenili ste, bratje, zvezo pred licem božjim. Prisegli ste, vsi vsakemu priče, in nađejam se, da nikdo iz med nas ni izdajalec, Judež Ali beseda izginja, pismo traja. Kanonik Ivan, izvadi naš zavezni list, da vsaki brat stavi pod dogovor znamenje svoje roke.

Ivan iz Moravca je izvadi iz-pod plašča velik list pergamen, stavil ga na okrajek oltarja, kjer je bila priprava za pisanje. Junak za junakom je pristopal ter stavil svoje znamenje: vsaki je dal škofu Pavlu desnico v ime Boga in bratstva za svobodo

(Pride še.)

Promet s čeki in nakaznicami.